

Kabinetszekrény - bargueno (vargueno)

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	11235
Készítés ideje:	1600 KÖRÜL
Készítés helye:	Spanyolország
Anyag:	aranyozott kovácsoltvas veret; ébenfa; elefántcsont berakás; gesztenyefa
Technika:	festett
Méretek:	magasság: 160 cm szélesség: 116 cm mélység: 47 cm

A legkarakterisztikusabb spanyol bútor a *vargueno*, vagy *bargueno* stílustörténeti fejlődésével a spanyol reneszánsz bútorművészetet is jellemezhetjük. E típus, mint exportra is készülő luxusbútor, Európa minden vidékén feltűnt, impulzust adva a művéség helyi fejlődésének. Elnevezése egyes feltevések szerint személynévből, egy asztalos vagy fafaragó nevéből származik, mások szerint a Toledo tartománybeli Barguas püspöki város neve után nyerte, amely e bútorok készítésének egyik központja volt.

A *vargueno* a lehajtható előlapú, felemelhető fedelű, moreszk díszítésű íróládikából és a késő gótikus katalán ládából származik. Előbbit írás céljára, papír, értékes levél tárolására, utóbbit apró tárgyak őrzésére használták. A spanyol hordozható íróládát állványra, vagy alacsony szekrényre állították. Olykor az íróláda - mint esetünkben is - fiókos vagy ajtós kialakítású, amely alacsony szekrényre, ún. *taquillonra* került. A lehajtható írólapot bronz vagy esztergályozott gombokkal kihúzható két kis rúd támasztja alá közvetlenül az íróláda alatt.

A *varguenót* szétszedett állapotban könnyen szállíthatták, minthogy ládateste egyszerű, hasábos oldalain pedig aranyozott vasfülek tették lehetővé a bútor mozgását.

A belül színes, domborított bőrrel bevont írólapot lehajtva élénk tárul e bútor egész dekoratív gazdagsága: kis csontoszlopokkal, aranyozott és festett oromzatokkal, esztergályozott, baluszteres tagoló elemekkel ékes fiók homloklapok és ajtók kápráztatják el a nézőt. Díszítményeinek erősen architektonikussá vált jellege tanúsítja, hogy a 16. század végén, 1600 körül készülhetett. Tárgyunk rokon emlékei főként madridi gyűjteményekben, így például a Museo Nacional de Artes Decorativas-ban találhatóak (lásd [itt](#)).

A szekrény alsó része a 19. század második felében készült.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 33. (Vadászi Erzsébet)
- szerző: Dr. Horváth Hilda: *Iparművészeti kincsek Magyarországon*. Athenaeum Kiadó, Budapest, 2000. - Nr. 8.
- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - p. 43., Nr. 2.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 123.
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Bútorművészet. Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 22
- Szerk.: Miklós Pál: *Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei*. Magyar Helikon, Budapest, 1979. - p. 238.
- Hinz Sigrid: *Innenraum und Möbel : von der Antike bis zur Gegenwart*. Henschelverlag, Berlin, 1976. - 162-163.
- Batári Ferenc: *Európai bútorok a XV-XVII. században*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1966. - Nr. 36.
- Szerk.: Csányi Károly: *Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményei - az iparművészet rövid történetével*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1926. - Nr. 57.

